KOMISJONI OTSUS (EL) 2023/748,

11. aprill 2023,

millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses haldusaktide või haldusliku tegevusetuse vaidemenetlusega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta liidu institutsioonide ja organite suhtes, ([1]) eelkõige selle artikli 11 lõiget 2 ja artikli 11a lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 1367/2006 on sätestatud eeskirjad Århusi konventsiooni sätete kohaldamiseks liidu institutsioonide ja organite suhtes.

(2) Kõnealuse määruse IV jaotises on sätestatud haldusaktide ja haldusliku tegevusetuse vaidemenetlust käsitlevad sätted.

(3) Määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1a on valitsusväliste organisatsioonide ja muude üldsuse liikmete jaoks sama määruse artikli 10 kohase vaide esitamise õiguse andmiseks sätestatud liidu tasandil kriteeriumid ja tingimused, mille läbipaistvaks ja järjekindlaks rakendamiseks on vaja üksikasjalikke eeskirju koos vaietega esitatavate tõendite, vaietele vastamise tähtaegade arvutamise ning liidu institutsioonide ja organite koostöö kohta.

(4) Määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11a lõike 2 kohaselt on komisjon läbipaistvuse ja juhtumite tõhusa menetlemise huvides loonud veebipõhise süsteemi ja seadnud eesmärgiks, et kõik vaided esitataks komisjonile selle süsteemi kaudu. See ei piira muude liidu institutsioonide ja asutuste võimalikke tulevasi otsuseid luua samuti tulevikus veebipõhiseid süsteeme vaiete vastuvõtmiseks.

(5) Kui komisjon töötleb käesoleva otsuse kohaldamisel isikuandmeid, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1725 ([2]). On asjakohane selgitada, et komisjoni tuleb seoses isikuandmete töötlemisega veebiplatvormil käsitada vastutava töötlejana määruse (EL) 2018/1725 tähenduses.

(6) Vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas ametlikud märkused 17. veebruaril 2023.

(7) Määrust (EÜ) nr 1367/2006 on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1767 ([3]). Määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõike 1 muudatusi kohaldatakse alates 29. aprillist 2023. Seepärast tuleks käesolevat otsust kohaldada alates samast kuupäevast.

([1]) ELT L 264, 25.9.2006, lk 13.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1767, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 356, 8.10.2021, lk 1).

(8) Kuna käesoleva otsusega kehtestatakse uued sätted, et tõhusalt kohaldada määrust (EÜ) nr 1367/2006, mida on muudetud määrusega (EL) 2021/1767, tuleks komisjoni otsus 2008/50/EÜ ([4]) tunnistada kehtetuks samal kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Vaide sisu

1. Vaides, mis esitatakse seoses haldusakti või halduslikku tegevusetusega vastavalt määruse (EÜ) nr 1367/2006 artiklile 10, esitatakse järgmine:

a) haldusakt või halduslik tegevusetus, mille kohta vaie esitatakse, ning keskkonnaalase õigusakti sätted, mida väidetavalt on rikutud;

b) asjaomase vaide esitamise põhjused;

c) neid põhjusi toetav asjakohane teave ja dokumendid, milles on esile toodud faktid või õiguslikud argumendid, mis on piisavalt sisukad, et tekitada tõsiseid kahtlusi liidu institutsiooni või organi antud hinnangus;

d) selle isiku nimi ja kontaktandmed, kes on volitatud vaiet esitavat poolt kolmandate isikute ees esindama asjaomase vaide esitamise eesmärgil;

e) tõendid vaide esitanud poole õiguse kohta esitada vaie vastavalt määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõigetes 1 ja 1a sätestatud kriteeriumidele ja tingimustele.

2. Vaie ei tohi ületada 50 lehekülge (see ei hõlma määruse (EÜ) nr 1367/2006 artiklis 11 sätestatud vaide esitamise õigust tõendavaid dokumente ega muid vaiet toetavaid lisasid), välja arvatud juhul, kui vaides tõstatatud küsimuste keerukuse tõttu peavad komisjoni talitused selle piirmäära ületamist põhjendatuks.

3. Kui mitu valitsusvälist organisatsiooni või muud üldsuse liiget esitavad ühise vaide, määratakse esimese lõigu punkti d kohaldamiseks ühtne kontaktpunkt.

Artikkel 2

Kriteeriumid, mille alusel antakse valitsusvälistele organisatsioonidele õigus esitada vaie

1. Valitsusväline organisatsioon, kes esitab haldusakti või halduslikku tegevusetusega seotud vaide kooskõlas määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikliga 10, esitab käesoleva artikli lõikes 5 loetletud dokumentide kujul tõendid selle kohta, et ta vastab kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.

2. Kui mõnda dokumenti ei ole võimalik esitada valitsusvälisest organisatsioonist sõltumatul põhjusel, võib kõnealune organisatsioon esitada tõendeid muude samaväärsete dokumentide kujul.

3. Kui dokumentidest ei ilmne selgelt, et valitsusväline organisatsioon on sõltumatu ja mittetulunduslik, esitab kõnealune organisatsioon selle kohta tõendi, millele on alla kirjutanud valitsusvälises organisatsioonis selleks volitatud isik.

4. Kui dokumentidest ei ilmne selgelt, et valitsusvälisel organisatsiooni põhieesmärk on keskkonnakaitse edendamine keskkonnaõiguse kontekstis, et ta on tegutsenud üle kahe aasta ja ta tegutseb aktiivselt selle eesmärgi nimel või et küsimus, mille kohta vaie esitati, on kaetud valitsusvälise organisatsiooni eesmärkide ja tegevusega, siis esitab see organisatsioon muid dokumente, mis tõendavad, et see kriteerium on täidetud.

([4]) Komisjoni 13. detsembri 2007. aasta otsus 2008/50/EÜ, millega sätestatakse Århusi konventsiooni käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses haldusaktide vaidemenetlusega (ELT L 13, 16.1.2008, lk 24).

5. Lõike 1 kohaselt esitatavate dokumentide loetelu:

a) valitsusvälise organisatsiooni põhikiri või -määrus või mõni muu dokument, mis riigi tavade kohaselt täidab sama ülesannet selliste ELi liikmesriikide puhul, mille siseriikliku õigusega ei nõuta või ei nähta ette, et valitsusväline organisatsioon võtaks vastu põhikirja või -määruse;

b) valitsusvälise organisatsiooni kahe viimase aasta tegevusaruanded;

c) riigi ametiasutustes ametlikku registreerimist tõendava dokumendi koopia valitsusväliste organisatsioonide puhul, kes on asutatud riikides, kus selline protseduur on valitsusvälise organisatsiooni puhul juriidilise isiku staatuse saamise tingimuseks;

d) kui see on asjakohane, teave ja dokumendid selle kohta, et liidu institutsioon või organ on varem tunnustanud valitsusvälise organisatsiooni õigust esitada vaie haldusakti või haldusliku tegevusetuse kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikliga 10; ning valitsusvälise organisatsiooni kinnitus selle kohta, et vaide esitamise õiguse tingimused on jätkuvalt täidetud.

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõike 1a esimese lõigu punktis b sätestatud tingimused

1. Üldsuse liikmed, kellel on õigus esitada määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 10 kohane vaie haldusakti või haldusliku tegevusetuse kohta, esitavad lõikes 2 loetletud dokumendid, et tõendada kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1a esimese lõigu punktis b sätestatud kriteeriumide ja tingimuste täitmist.

2. Esitatavate dokumentide loetelu:

a) asjaomase piisava avaliku huvi kokkuvõtlik kirjeldus;

b) üldsuse toetuse kogumise meetodi kirjeldus. Allkirjade veebipõhise kogumise kampaania korral esitatakse platvormi andmed ja meetodid, millega tagatakse, et tulemused on ehtsad. Andmekogumismeetodiga tagatakse, et jäetakse välja topelt- või valekirjed ja nende üldsuse liikmete andmed, kes ei ela ega asu ELis, ning esitatakse jaotus liikmesriikide kaupa. Kirjelduses selgitatakse ka, milliseid tõendeid arvestati esitatud dokumentide ja andmete autentsuse tõendamisel;

c) vaidele antud üldsuse toetuse ulatuse kokkuvõtlik kirjeldus, sealhulgas eelkõige seda toetavate isikute arv liikmesriikide kaupa, mis näitab, et vaiet toetab vähemalt 4 000 üldsuse liiget, kes elavad või asuvad vähemalt viies liikmesriigis, kusjuures vähemalt 250 üldsuse liiget tuleb igast kõnealusest liikmesriigist.

3. Iga füüsilisest isikust allakirjutaja kohta esitatakse järgmine teave:

a) allkirja kehtivuse tõend;

b) ees- ja perekonnanimi;

c) aadress ja elukohaliikmesriik;

d) kinnitus miinimumvanuse nõude täitmise kohta (sõltuvalt elukohaliikmesriigi nõuetest hääleõiguse kasutamiseks Euroopa Parlamendi valimistel).

4. Iga sellise allakirjutaja kohta, kes on organisatsioon, esitatakse järgmine teave:

a) allkirja kehtivuse tõend;

b) organisatsiooni nimi;

c) aadress ja asukohaliikmesriik;

d) riiklik registrinumber;

e) esindaja ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus.

5. Liidu institutsioon ja organ, kellele vaie esitati, kasutab lõigete 3 ja 4 kohaselt esitatud isikuandmeid üksnes selleks, et kontrollida, kas vaide esitanud pooled vastavad määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõike 1a esimese lõigu punktis b sätestatud kriteeriumidele ja tingimustele, ning kustutab need andmed aasta pärast vaide esitamist, välja arvatud juhul, kui vaidlustatakse vaide esitamise õiguse kriteeriumide täitmine, millisel juhul võib isikuandmeid säilitada kuni vaidluse lahendamiseni.

Artikkel 4

Esindamine valitsusvälise organisatsiooni või advokaadi poolt

1. Kui valitsusväliseid organisatsioone või muid üldsuse liikmeid esindab valitsusväline organisatsioon, kohaldatakse käesoleva otsuse artiklit 2.

2. Kui valitsusväliseid organisatsioone või muid üldsuse esindajaid esindab advokaat, peab vaie sisaldama dokumente ja andmeid, mis tõendavad, et advokaadil on õigus esineda liikmesriigi kohtus. Nende dokumentide hulka võib kuuluda liikmesriigi advokatuuri väljastatud tõend või mis tahes muu dokument, mis täidab siseriikliku tava kohaselt sama ülesannet. Advokaat annab ka volikirja, mis tõendab, et tal on õigus oma klienti esindada.

Artikkel 5

Vaide esitamise õiguse hindamine

1. Asjaomane liidu institutsioon või organ peab käesoleva otsuse kohaselt esitatud teavet hinnates veenduma, et vaide esitanud isikud ja nende esindajad vastavad määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 11 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1a sätestatud kriteeriumidele või tingimustele.

2. Kui käesoleva otsuse kohaselt esitatud teabe põhjal ei ole asjaomasel liidu institutsioonil või organil võimalik täielikult hinnata, kas kriteeriumid ja/või tingimused on täidetud, nõuab ta vaide esitanud poolelt täiendavaid dokumente või teavet mõistliku aja jooksul, mille määrab kindlaks asjaomane liidu institutsioon või organ, kusjuures see ei tohi ületada 30 päeva. Selle ajavahemiku jooksul peatatakse määruse (EÜ) nr 1367/2006 artiklis 10 sätestatud tähtaegade kohaldamine.

3. Kui see on asjakohane, võib asjaomane liidu institutsioon või organ konsulteerida liidu mis tahes liikmesriigi asjaomaste riigiasutustega, et kontrollida ja hinnata asjaomase valitsusvälise organisatsiooni või advokaadi esitatud teavet määruse (EÜ) nr 1367/2006 artiklis 11 sätestatud vaide esitamise õiguse kriteeriumide kohta. Konsulteerimise ajavahemiku jooksul, mis ei tohi ületada 30 päeva, peatatakse määruse (EÜ) nr 1367/2006 artiklis 10 sätestatud tähtaegade kohaldamine.

Artikkel 6

Halduskoostöö

Liidu institutsioonid ja organid teevad käesoleva otsuse läbipaistva ja järjekindla kohaldamise tagamiseks koostööd.

Artikkel 7

Vaide esitamine komisjonile

1. Määruse (EÜ) nr 1367/2006 artikli 10 kohane haldusakti või tegevusetuse vaie, mis on suunatud komisjonile, esitatakse üksnes komisjoni veebisaidil avalikult kättesaadava vaiete vastuvõtmise veebipõhise süsteemi kaudu.

2. Komisjonile kõnealuse määruse artikli 11 lõike 1a esimese lõigu punkti b kohaselt esitatavate vaiete puhul kogutakse allkirju komisjoni loodud veebipõhise süsteemi (EU-Survey) kaudu, järgides komisjoni antud suuniseid ja metoodikat. See ei piira vaide esitanud poole võimalust koguda käsitsi kirjutatud allkirju. Sellisel juhul digiteerib vaide esitanud pool käesoleva otsuse artikli 3 kolmanda ja neljanda lõigu kohaselt nõutava teabe ning esitab selle vaiete vastuvõtmise veebipõhise süsteemi kaudu.

Artikkel 8

Kehtetuks tunnistamine

Otsus 2008/50/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 29. aprillist 2023.

Brüssel, 11. aprill 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN